

CAPUT II.

De Beata Maria Virgine.

762. Post cultum patriae soli Deo debitum, venit hyperduliae cultus immaculatae Deiparae debitus, quem tantopere commendat Ecclesia; et quem postulant excellentissima divinae maternitatis dignitas, pietas specialis erga B. Virginem, ac tum inexhausta semper huius Virginis in homines misericordia, tum uniuscuiusque propria utilitas, experientia comprobante, hoc tanto patrocinio, peccatores in viam salutis revocari, iustos ad perfectionis apicem evehi, omniaque demum bona facile impetrari. Unde Patres huius Concilii, quoad Matris Nostrae Coelestis carissimae cultum, haec libenter iubemus:

763. Rectores animarum hac devotione, filialique confidentia erga Beatissimam Virginem corda fidelium, vel a teneris annis imbuant.

764. Confraternitates, sub diversis titulis, in eius honorem institutas, prout prudentia suggesserit, erigantur: inter quas specialiter Associationes Filiarum Mariae, Confraternitas Rosarii, atque Purissimi Cordis Archiconfraternitas memorandae sunt.

765. Pia exercitia et festa in honorem B. V. Mariae celebrare solemniter, conentur Parochi.

766. Pius et optimus mos servetur et augeatur, singulari ratione mensem Maium cultui Bñae Virginis consecrandi. Omnia tamen fiant, iuxta ordinem ab Episcopo praescriptum et probandum pro locorum adiunctis.

767. Peregrinationes quoque sacras, etiam mere spirituales, ad Beatissimae Virginis Mariae celeberrima

Sanctuariorum, vel alia pia loca, ceu pergratum devotionis exercitium, immo et poenitentiae documentum, ecclesiae suffragio probatum, laudamus atque fovere volumus; ita tamen, ut non nisi consulto Episcopo, probante et normam illarum determinante, publice fiant.

768. Sapientissimi Leonis XIII commendationibus repetitis obtemperantes, hortamur fideles ad Rosarium frequenter, immo quotidie recitandum; ac praecipimus, ut, singulis mensis Octobris diebus, solemniori ratione Rosarium in ecclesiis Cathedralibus, parochialibus, aliisque Beatae Virgini dicatis, ad ipsius Sapientissimae Matris implorandum auxilium, misserrimis hisce temporibus, quibus tot tantaque mala Ecclesiae Catholicae eiusque Supremo Pastori impenduntur.

769. In omnibus Ecclesiis Cathedralibus Provinciae, Antiphona *Salve Regina* cum solemnitate cantetur singulis Sabbatis per annum, cui assistant et Canonicus pro tempore Hebdomadarius, ad recitandam Orationem, et Cappellani atque Cantores omnes, qui cum hoc onere ad officia huiusmodi admitti debent. Episcopis vero valde commendatur, ut omni sollicitudine piam hanc in Sanctissimam Virginem devotionem ubique augeri procurent.

CAPUT III.

De Beata Maria Virgine sub titulo de Guadalupe.

770. Circa specialem hunc et pulcherrimum cultum, qui gloriam nostrae Ditionis ac decus singulare constituit, gratissimo animo sequentia decernimus:

771. Guadalaxarensis primi Concilii Provincialis Patres, proprio nomine, totiusque cleri et populi, quibus praesunt, gratulanter amplectuntur et solemniter profi-

tentur piam dulcissimamque traditionem multiplici monumento comprobata, cum omnibus suis adiunctis, de Apparitione Beatae Virginis Mariae de Guadalupe, prout relata continetur in Officio novissimo a Sede Apostolica Ditioni Mexicanæ concessa, et in quo ita dicitur:

« Anno a reparata salute millesimo quingentesimo trigesimo primo, Deipara Virgo Ioanni Didaco, pio rudique neophito, Mexici in colle Tepeiacensi, uti antiqua et constanti traditione mandatur, sese videndam prae-buit, eumque peramanter alloquens, Episcopum adire, ipsique aedem inibi sibi sacram excitandam nuntiare iussit. Rei veritatem solerter exploraturus, responsionem distulit Ioannes de Zumarraga, loci Antistes; ac neophito Beatissimae Virginis adpectu imperioque rursus permoto, legationemque lacrimis et precibus iteranti, praecepit, ut signum, quo magnae Deo Matris ostenderetur voluntas, enixe peteret ».

« Dum viam a Colle Tepeiacensi remotiorem neophytus arriperet, et Mexicum, ne patruo lethali morbo correpto extrema deessent Sacramenta, sacerdotem advocaturus contenderet, eidem benignissima Virgo tertio occurrit; moerentem de patruum sanitate certio-rem facit, rosasque pulcherrimas, contra loci hyemisque asperitatem, recens abortas in eius pallio compositas, Episcopo deferri iniungit. Mandatis obsequitur Didacus, cuius in pallio, rosis coram Episcopo effusis, Mariae sanctae imago, qua prorsus specie colle prope urbem sese exhibuerat, mirum in modum depicta conspicitur. Tanto percussi prodigio religiosam civem effigiem in Episcopali sacello rite asservandam curant; quae, paulo post, solempni pompa ad Aedem in colle Tepeiacensi exstructam translata, insigni gentium cunctarum veneratione prae-fulget ».

772. Declaratio ista piae nostrae adhesionis veritati de apparitione Virginis Mariae de Guadalupe, volumus ut sit tum protestatio contra impiam doctrinam, dictam Apparitionem, temerario ausu, negantem aut in dubium revocantem; tum perpetuum monumentum filialis amoris et amplissimae gratitudinis sensus, quibus accenduntur corda Episcoporum, sacerdotum et fidelium totius huius Provinciae erga peramantissimam et clementissimam Mexicanorum Matrem.

773. Grato libentique animo declaramus Beatissimam Virginem Mariam de Guadalupe totius Ditionis simulque Ecclesiae Mexicanae Patronam esse Principalem, sicuti Sapientissimus Pontifex Benedictus XIV declaravit, qui etiam proprium Officium Missamque sub ritu primae classis cum integra Octava benigne indul-sit, et egregius Pontifex, nunc feliciter regnans D. N. Leo XIII, ipsum Officium formose amplificavit, piam traditionem mirificae Apparitionis Guadalupanae illustrans, necnon Patronatum roborans eiusdem Virginis de Guadalupe, ac denique universali plausu praecipiens aurea corona coronari in terris nostram Augustam Reginam et Matrem amantissimam, erga quam laudatus Pontifex vehementer commendavit ardentissimam venerationem et amorem.

774. Commendamus Parochis Rectoribusque Ecclesiarum et verbi divini praeconibus, ut fideles instruant de cultu Beatae Mariae Virginis de Guadalupe, eiusdemque devotionem totis viribus promoveant verbo et exemplo.

775. Conentur etiam ii, quibus incumbit, Archiconfraternitatem B. M. V. de Guadalupe, canonice erectam Mexici, de facultate Leonis XIII facta Metropolitanae illius Ecclesiae, instituere canonice ac propagare in Provincia nostra.

776. Concilium Primum Guadalaxarense Provinciale omnino vetat ne, quis contra Apparitionem B. M. V. de Guadalupe aliquid scribere et docere praesumat. Si quis praeceptum hocce violaverit, sciat se incurrere notam temeritatis, et scandalum maximum praebere fidelibus, quibus notus esset talis agendi modus.

777. In votis est Episcoporum, ut ecclesiae vel saltem altaria quam plurima erigantur in honorem dulcissimae Mexicanorum Matris per totam nostram Provinciam.

778. In honorem tantae Virginis, die duodecima cuiuscumque mensis, pia exercitia in ecclesiis habeantur, Rosarium in scholis et collegiis speciali devotione recitetur, et mense Decembri festum Apparitionis B. M. V. de Guadalupe solemnissime celebretur, novendiali vel saltem triduo praecedente; hisque in exercitiis, omnique loco et tempore ferventissimas orationes clerus et populus ad eandem Virginem dirigant, pro remedio implorando tantorum malorum, quae Patriam nostram praecingunt.

CAPUT IV.

De Sancto Ioseph.

779. Quo cultus et pietas erga Sanctum Iosephum, Beatae Mariae Virginis Sponsum, magis magisque adaugeantur in nostra ecclesiastica Provincia, nonnulla statuenda duximus eiusdem cultum respicientia, videlicet:

780. Rectoribus animarum valde commendamus ut devotionem erga Sanctum Iosephum omni qua possint ope promoveant.

781. Episcopi instituunt, vel iam institutam foveant piam Associationem Cultus Perpetui S. Ioseph, gratiis plurimis ab Apostolica sede ditatam, ac per orbem Christianum mirabiliter propagatam, maximo cum animarum profectu. Prae oculis vero habeatur, nemini licere, ratione hanc vel aliam devotionem fovendi, miracula in populum evulgare absque Ordinarii licentia.

782. Votis et praescriptionibus SS^mi D. N. Leonis XIII obsequentes, duo praesertim in Sancti Iosephi honorem facienda sunt, scilicet: 1.º In recitatione Rosarii, saltem mense Octobris, adiungatur Oratio ad Sanctum Iosephum, iuxta formulam ab ipso Leone XIII assignatam: 2.º Singulo quoque anno, ante diem XIX Martii, in templo cuiusque oppidi principe, supplicatio in triduum fiat.

783. Apud nos praesertim foveri a Parochis ac promoveri debet cultus S. Iosephi, utpote qui trecentis iam ab hinc annis solemniter a Concilio III Mexicano Patronus Ditionis Mexicanae declaratus est, et speciali concessione et privilegio S. Sedis imperiali corona labente saeculo XVIII redimitus. Hac de causa, Concilium Guadalaxarense hoc renovat declarationem specialis Patronatus S. Patriarchae super hanc nostram Provinciam.

784. SS^mi Papae Leonis XIII haec verba semper prae oculis habeantur: « Sed tamen quia intercessit Iosepho cum Virgine Beatissima maritale vinculum, ad illam praestantissimam dignitatem, qua naturis creatis omnibus longissime Deipara antecellit, non est dubium quin accesserit ipse, ut nemo magis. Est enim coniugum societas necessitudoque omnium maxima, quae natura sua adiunctam habet bonorum unius cum altero communicationem. Quocirca si sponsum Virgini Deus

Iosephum dedit, dedit profecto non modo vitae socium, virginitatis testem, tutorem honestatis, sed etiam excelsae dignitatis eius ipso coniugali foedere participem. Similiter augustissima dignitate unus eminet inter omnes, quod divino consilio custos Filii Dei fuit, habitus hominum opinione pater »¹.

TITULUS VI.

DE SACRIS RELIQUIIS ET IMAGINIBUS

785. Duo sunt huius tituli Capita. In primo de Sacris Reliquiis, in secundo de Sacris Imaginibus agetur.

CAPUT I.

De Sacris Reliquiis.

786. Synodus haec Provincialis, considerans Sanctorum quoque Martyrum et aliorum cum Christo regnantium sancta corpora, quae viva membra fuerunt Christi et templum Spiritus Sancti, et ab ipso ad aeternam vitam suscitanda et glorificanda, a fidelibus veneranda esse, per quae multa beneficia a Deo hominibus praestantur; damnans omnes qui affirmant Sanctorum Reliquiis venerationem atque honorem non deberi; vel eas aliaque sacra monumenta a fidelibus inutiliter honorari; atque eorum opis impetrandae causa, sanctorum memoriam frustra frequentari; prout iam pridem eos damnavit, et nunc etiam damnat Ecclesia: quoad Sa-

¹ Encycl. 15 Aug. 1889.

crarum Reliquiarum venerationem quae sequuntur praecipit:

787. Ne levitate animi Reliquias falsas pro veris Sanctorum Reliquiis coli veneratione contingat, nemini liceat eas in loco publico venerandas proponere, nisi prius ab Episcopo examinatae authenticae comprobentur.

788. Probatae et authenticae Reliquiae in aliqua ecclesia existentes, extra Tabernaculum Sanctissimi Sacramenti Eucharistiae serventur.

789. Corpora Sanctorum et qualescumque alias Sacras Reliquias fideles congruis prosequantur honoribus.

790. Sacrum lignum crucis non in eadem recondatur theca ac caeterae Reliquiae.

791. Ante Sacras Reliquias expositas lampas continuo ardere debet, et super altare saltem ardeant duo lumina: alias Reliquiae non exponantur.

792. Reliquiae possunt in altari exponi ut fidelium venerationi offerantur, et in processionibus deferri, et cum illis benedicere populo licet, ritibus servatis servandis.

793. Illicitum est, sub quovis praetextu, emere Sanctorum Reliquias.

794. De illo Sancto, cuius in Ecclesia habetur Reliquia insignis, possunt in eius die festo recitari Officium et Missa cum *Credo* sub ritu duplici, in illa Ecclesia ubi asservatur.

795. Non oblivioni tradatur, Reliquiam insignem, iuxta S. Rit. Congr. decreta, esse: corpus, vel caput, vel brachium, vel crus, vel illa pars corporis, ubi Sanctus cuius est reliquia martyrium pertulit; modo sit integra et non parva et legitime ab Ordinario approbata.

CAPUT II.

De Sacris Imaginibus.

796. Memores horum Tridentini verborum: « Imagines porro Christi, Deiparae Virginis et aliorum Sanctorum, in templis praesertim habendae et retinendae, eisque debitus honor et veneratio impertienda, non quod credatur inesse aliqua in iis divinitas, vel virtus, propter quam sint colendae; vel quod ab eis sit aliquid petendum; vel quod fiducia in Imaginibus sit figenda, veluti olim fiebat a gentibus, quae in idolis spem suam collocabant; sed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quae illae repraesentant; ita ut per imagines, quas osculamur, et coram quibus caput aperimus, et procumbimus, Christum adremus et Sanctos, quorum illae similitudinem gerunt, veneremur. Id quod Conciliorum, praesertim vero secundae Nicaenae Synodi, decretis contra imaginum oppugnatores est sancitum... Statuit Sancta Synodus, nemini licere ullo in loco, vel ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit »¹: Nos Patres huius Guadalaxarensis Synodi Provincialis, circa cultum Sacrarum Imaginum, haec ad memoriam revocare, et statuere volumus:

797. Ad fidem christianam spectat, credere Imagines et Reliquias Sanctorum veneratione dignas esse.

798. Cultus qui Reliquiis, et magis etiam qui Imaginibus exhibetur, relativus est, scilicet refertur ad eam personam, quae Imagine vel Reliquiis repraesentatur;

¹ Conc. Trid., Sess. XXV.

ita ut cultus qui exhibendus est Imaginibus et Reliquiis Christi, Iatriae; qui Imaginibus et Reliquiis B. Virginis Mariae, hyperduliae; et qui Imaginibus seu Reliquiis aliorum Sanctorum, duliae dicatur. Uno verbo, Imagines Dei et Christi adorandae, aliaeque venerandae sunt. Idem dicatur de Reliquiis.

799. Imagines non lacerae sint, non inverecundae, ac nihil profanum praeseferentes, sed ad pietatem excitandam aptae.

800. Nullae Statuae vel Imagines fidelium venerationi publice exponantur, nisi ab Episcopo vel ab illo qui facultatem habeat, approbatae et benedictae fuerint: et quae ipsa sua antiquitate sunt venerabiles, non nisi gravissima de causa ab Episcopo severe examinanda, nec facile admittenda, de eiusque licentia, servatisque servandis, cum novis commutentur.

801. Imagines de cetero construendae (si fieri possit) aut pictae sint, aut, si sculpantur, hoc ita fiat, ut eas vestibus ornare minime opus sit; quae vero hoc tempore iam exstant, proprias habeant vestes deputatas, et ulterius vestibus commodatis de usu profano nunquam induantur Imagines. Imagines autem quando vestibus, aut alio modo, erunt ornandae, ad effectum huiusmodi, extra ecclesias ne ferantur.

802. Ob reverentiam Sanctissimae Crucis, Sanctorumque Imaginibus debitam, nullatenus liceat in obiectis usui profano destinatis Crucem, Imaginesve Sanctorum aut alias res sacras depingere aut sculpere; qui secus fecerit, a Iudicibus Ecclesiasticis corrigatur.

803. Doceatur populus continuo, quantum sit discrimen inter cultum Sacris Imaginibus etiam Christi, et cultum Sanctissimo Sacramento tributum: in Sanctissimae Eucharistiae Sacramento non figura, non imago

sed realitas ipsa, seu ipsemet Christus realiter praesens colitur et adoratur. Mens igitur fidelium, prae omnibus veneratione dignis in ecclesia existentibus, in Sanctissimum Sacramentum ferri debet.

TITULUS VII.
DE TEMPLIS ET ORATORIIS

804. Tria in capita materiam hanc dispertientes, in primo de Templis; de Oratoriis in secundo; et in tertio de violatione Sacrorum locorum, dicemus:

CAPUT I.

De Templis.

805. Omnes quidem norunt quanta sint dignitate atque sanctitate christiana templa insignita, quippe quae tam sanctis ac mysticis, plenis significationibus, in sacris eloquiis passim nominibus appellantur. Templum domus est orationis, uti passim Scripturae Sacrae testantur: « Domus mea domus orationis vocabitur »: in ea enim omnis qui petit accipit, et qui quaerit invenit, et pulsanti aperietur; « Terribilis locus » nominatur a Iacob et « Porta coeli ». — Ideo Synodus nostra sequentia circa templum et aliquas eius partes, necnon de rebus sacris Divino cultui destinatis, praecipit:

§ I.

QUOAD ERECTIONEM TEMPLORUM.

806. Non licet ecclesias aut erigere aut in re notabili reparare, nisi de licentia Episcopi.

807. Ad erectionem Cathedralium, Collegiatarum atque privatorum Oratoriorum requiritur licentia Apostolicae Sedis; sin vero de Parochialibus Ecclesiis atque publicis Oratoriis sermo fiat, licentia Episcopi satis est.

808. Nemini liceat ullo in loco vel ecclesia, etiam exempta, aliquam insolitam ponere imaginem, nisi ab Episcopo probata fuerit.

§ II.

QUOAD ALTARIA.

809. Quia Altare dicitur *fixum* et *portatile*, duplici modo: primo enim modo *fixum* est illud cuius structura lignea seu lapidea pariete, columnae aut pavimento immobiliter adhaeret, sive eius mensa sit altare fixum stricte dictum, sive tantum ara lapidea et portatilis; *portatile* autem seu mobile est, quod ad tempus in aliquo ecclesiae loco erigitur occasione alicuius solemnitatis, et ea peracta removetur; altero autem modo (iuxta quem hic et nunc illud consideramus) altare *fixum* est lapis, altaris superficiem tegens, qui lapideae vel lateritiae vel lignae structurae inferiori coniungitur, et cum ea unum efficit, ita ut omni ex parte mensae adhaereat et stipiti innitatur; *portatile* autem seu ara lapidea, est simplex lapis consecratus qui absque nexu mensae altaris inseritur; hac super materia, sequentia ab Ecclesia praescripta, observari mandamus:

810. Decet saltem altare principale uniuscuiusque ecclesiae unica, dura atque polita ara lapidea, tegente omnem mensam altaris, constare, et, si fieri hoc non possit, mensas tam maioris quam caeterorum altarium, lateritias vel ligneas et unum quid cum stipite consti-